

ZAKON

O BUDŽETSKOJ INSPEKCIJI

I. UVODNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se posebnosti postupka i položaja inspekcije u oblasti budžetskog sistema (u daljem tekstu: budžetska inspekcija), kao i druga pitanja od značaja za inspekcijski nadzor u toj oblasti.

Predmet inspekcijskog nadzora

Član 2.

Budžetska inspekcija u vršenju inspekcijskog nadzora proverava primenu zakona i drugih propisa u oblasti namenskog i zakonitog korišćenja javnih sredstava i materijalno-finansijskog poslovanja.

Svrha budžetske inspekcije

Član 3.

Svrha budžetske inspekcije je da, saglasno utvrđenim nadležnostima, obezbedi poštovanje zakonitog i namenskog korišćenja javnih sredstava i ostvarivanje javnog interesa u oblastima koje su predmet inspekcijskog nadzora.

Član 4.

Budžetska inspekcija vrši inspekcijski nadzor zakonitosti korišćenja javnih sredstava, naplate i sticanja prihoda i primanja korisnika budžetskih sredstava i primene zakona i drugih propisa koji imaju uticaj na javna sredstva i sredstva iz drugih izvora kao što su prihodi, primanja, rashodi, izdaci, imovina ili obaveze od strane korisnika javnih sredstava u smislu zakona kojim se uređuje budžetski sistem, a naročito u pogledu:

- 1) potpunog i zakonitog sticanja i naplate prihoda i primanja iz nadležnosti korisnika budžetskih sredstava;
- 2) zakonitog i namenskog korišćenja budžetskih sredstava koja su doznačena pravnim i fizičkim licima;
- 3) kreditnih sredstava po osnovu garancija Republike Srbije i raspolaganja kreditnim sredstvima od strane korisnika javnih sredstava po osnovu saglasnosti ministarstva nadležnog za poslove finansija;
- 4) korišćenja javnih sredstava od strane korisnika javnih sredstava.

Budžetski inspektor

Član 5.

Budžetski inspektori su samostalni i nezavisni u radu, u granicama ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom.

Budžetski inspektor je dužan da čuva tajnost i poverljivost podataka i informacija kojima se može naneti materijalna ili druga šteta za nadziranog subjekta ili drugo lice u postupku inspekcijskog nadzora.

Zaštita podataka i informacija iz stava 2. ovog člana vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka i zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Budžetski inspektor ima službenu legitimaciju kojom dokazuje svoje službeno svojstvo i identitet.

Nadzirani subjekti u inspekcijskom nadzoru budžetske inspekcije

Član 6.

Budžetska inspekcija vrši inspekcijski nadzor nad korisnicima javnih sredstava, odnosno nad:

- 1) direktnim i indirektnim korisnicima budžetskih sredstava;
- 2) korisnicima sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje;
- 3) javnim preduzećima osnovanim od strane Republike Srbije, pravnim licima osnovanim od strane tih javnih preduzeća, pravnim licima nad kojima Republika Srbija ima direktnu ili indirektnu kontrolu nad više od 50% kapitala ili više od 50% glasova u upravnom odboru, kao i nad drugim pravnim licima u kojima javna sredstva čine više od 50% ukupnog prihoda;
- 4) javnim preduzećima osnovanim od strane lokalne vlasti, pravnim licima osnovanim od strane tih javnih preduzeća, pravnim licima nad kojima lokalna vlast, odnosno autonomna pokrajina ima direktnu ili indirektnu kontrolu nad više od 50% kapitala ili više od 50% glasova u upravnom odboru, kao i nad drugim pravnim licima u kojima javna sredstva čine više od 50% ukupnog prihoda, kao i javnim agencijama i organizacijama na koje se primenjuju propisi o javnim agencijama;
- 5) pravnim i fizičkim licima i drugim subjektima kojima su direktno ili indirektno doznačena budžetska sredstva za određenu namenu, odnosno koji su učesnici u poslu koji je predmet inspekcijskog nadzora i subjektima koji koriste budžetska sredstva po osnovu zaduživanja, subvencija, ostale državne pomoći u bilo kom obliku, dotacija i dr.

II. ORGANIZACIJA BUDŽETSKE INSPEKCIJE

Član 7.

Poslove inspekcijskog nadzora u skladu sa ovim zakonom obavlja ministarstvo nadležno za poslove finansija preko budžetskih inspektora.

Uslovi za rad budžetskog inspektora

Član 8.

Budžetski inspektor može biti lice koje ima stečeno visoko obrazovanje iz naučne oblasti ekonomiske ili pravne nauke na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na fakultetu.

Lice iz stava 1. ovog člana je u obavezi da položi državni stručni ispit i ispit za inspektora.

Stručno usavršavanje budžetskog inspektora

Član 9.

Budžetski inspektor ima pravo i dužnost da se stručno usavršava u skladu sa propisima kojima se uređuju prava i dužnosti državnih službenika.

Ograničenje budžetskog inspektora u obavljanju drugih poslova

Član 10.

Budžetski inspektor ne može da obavlja privredne ili druge delatnosti i poslove za sebe ili drugog poslodavca, pruža konsultantske usluge u vezi sa poslovanjem kod subjekata inspekcijskog nadzora, učestvuje u radu stručnih radnih grupa, komisija ili tela subjekata inspekcijskog nadzora iz člana 6. ovog zakona, kao ni da obavlja druge poslove i postupke koji štete samostalnosti u radu ili su u suprotnosti sa položajem i ulogom budžetskog inspektora.

Izuzetno od ograničenja iz stava 1. ovog člana, ministar finansija može odobriti učešće budžetskog inspektora u radu stručnih radnih grupa, komisija ili tela na pisani i obrazloženi zahtev budžetskog inspektora ili subjekta iz člana 6. ovog zakona.

III. CILJ I OBUHVAT INSPEKCIJSKOG NADZORA

Član 11.

Cilj inspekcijskog nadzora budžetske inspekcije je uspostavljanje budžetske discipline korisnika javnih sredstava i zaštita finansijskih interesa Republike Srbije, a naročito u pogledu:

- 1) utvrđivanja da li se javna sredstva koriste zakonito i namenski;
- 2) utvrđivanja da li korisnici budžetskih sredstava potpuno i blagovremeno naplaćuju prihode i primanja iz svoje nadležnosti;
- 3) preduzimanja mera radi otklanjanja nezakonitosti, odnosno otkrivanje zloupotreba i određivanje mera za otklanjanje nastale štete i
- 4) provere primene zakona i podzakonskih propisa koji imaju uticaj na javna sredstva, u pogledu prihoda, primanja, rashoda, izdataka, imovine ili obaveza nadziranih subjekata.

Budžetska inspekcija inspekcijskim nadzorom proverava:

- 1) zakonitost korišćenja javnih sredstava – kao nadzor nad korišćenjem javnih sredstava u skladu sa zakonom, budžetom, finansijskim planom i programom poslovanja;
- 2) potpunost i blagovremenost naplate prihoda i primanja – kao nadzor korisnika budžetskih sredstava u pogledu preduzimanja propisanih mera i aktivnosti za naplatu prihoda i primanja iz svoje nadležnosti i
- 3) primenu zakona i drugih propisa – kao nadzor nad primenom zakona i drugih propisa koje su nadzirani subjekti dužni da poštuju usled uticaja na javna sredstva u pogledu prihoda, primanja, rashoda, izdataka, imovine ili obaveza nadziranih subjekata.

Budžetska inspekcija utvrđuje potpuno i tačno činjenično stanje u postupku inspekcijskog nadzora i preduzima mere za naknadu štete koja je nastala nesvesnim trošenjem javnih sredstava, kao i mere za sprečavanja nastanka štete po budžet Republike Srbije, odnosno budžet autonomne pokrajine ili budžet jedinice lokalne samouprave.

IV. PLANIRANJE I SPROVOĐENJE INSPEKCIJSKOG NADZORA

Član 12.

Budžetska inspekcija planira i sprovodi inspekcijske nadzore na osnovu prijava, predstavki, prigovora i zahteva za vršenje inspekcijskog nadzora pristiglih od organa, organizacija, pravnih i fizičkih lica.

Inspekcijski nadzor budžetske inspekcije zasniva se na utvrđenom stanju u oblasti inspekcijskog nadzora, proceni rizika i upravljanju rizikom, pri čemu budžetska inspekcija samostalno odlučuje o nadziranim subjektima, predmetu i obimu inspekcijskog nadzora, vremenu početka i trajanja inspekcijskog nadzora, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Inspekcijski nadzori budžetske inspekcije su:

- 1) redovni inspekcijski nadzor i
- 2) vanredni inspekcijski nadzor.

Redovni inspekcijski nadzor obavlja se na osnovu godišnjeg plana nadzora budžetske inspekcije, koji utvrđuje ministar finansija nakon pribavljenog mišljenja, odnosno smernica i uputstava u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Vanredni inspekcijski nadzor obavlja se na osnovu prijava, predstavki, prigovora i zahteva za vršenje inspekcijskog nadzora koji nisu obuhvaćeni godišnjim planom nadzora budžetske inspekcije, po kojima je procenjen stepen rizika koji ukazuje na potrebu sprovođenja inspekcijskog nadzora.

Budžetska inspekcija ne sprovodi utvrđujuće i potvrđujuće vanredne inspekcijske nadzore.

Član 13.

Godišnji plan nadzora iz člana 12. stav 4. ovog zakona zasnovan je na posebnim elementima procene rizika u oblastima pod nadzorom budžetske inspekcije, a sadrži i opšte elemente koji čine sadržinu godišnjeg plana rada organa državne uprave i elemente plana u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Ministar finansija propisuje posebne elemente, odnosno kriterijume za procenu rizika, učestalost vršenja inspekcijskog nadzora na osnovu procene rizika i posebnim elementima plana inspekcijskog nadzora budžetske inspekcije.

Inspekcijski nadzor neće se vršiti ukoliko se u toku realizacije godišnjeg plana nadzora, a pre pokretanja inspekcijskog nadzora, naknadno utvrdi neznatan rizik usled promene elemenata na osnovu kojih je izvršena procena rizika.

Inspekcijski nadzori iz godišnjeg plana nadzora, koji iz objektivnih razloga nisu započeti i izvršeni do kraja tekuće godine, preneće se u sledeću godinu ukoliko je njihovo sprovođenje svrsishodno i opravdano uzimajući u obzir posebne elemente, odnosno kriterijume za procenu rizika tih inspekcijskih nadzora.

Član 14.

Vanredni inspekcijski nadzor zasnovan je na analizi i proceni rizika koji proističe iz prijava, predstavki, prigovora i zahteva za vršenje inspekcijskog nadzora, koji nisu obuhvaćeni godišnjim planom nadzora.

Inspekcijski nadzor iz stava 1. ovog člana neće se vršiti ako je procenjeni rizik neznatan.

V. POSTUPAK INSPEKCIJSKOG NADZORA

Nalog za inspekcijski nadzor

Član 15.

Nalog za obavljanje inspekcijskog nadzora donosi ministar finansija ili lice koje on ovlasti.

Nalog iz stava 1. ovog člana sadrži:

- pravni osnov;
- broj naloga, vreme i mesto izdavanja naloga;
- naziv i bliže identifikacione podatke nadziranog subjekta;
- predmet inspekcijskog nadzora;
- period obuhvaćen inspekcijskim nadzorom;
- ime i prezime budžetskog inspektora i broj službene legitimacije;
- vreme trajanja inspekcijskog nadzora;
- procenjeni stepen rizika nadziranog subjekta i
- potpis i pečat izdavaoca naloga.

Kada je u nalogu za obavljanje inspekcijskog nadzora navedeno više budžetskih inspektora, nosilac naloga je inspektor koji je prvi naveden.

Dopunski nalog za inspekcijski nadzor

Član 16.

Dopunski nalog za inspekcijski nadzor donosi ministar finansija ili lice koje on ovlasti na pisani i obrazloženi zahtev budžetskog inspektora u slučaju:

- proširenja, odnosno dopune predmeta inspekcijskog nadzora i perioda obuhvaćenog inspekcijskim nadzorom;
- povećanja broja budžetskih inspektora koji vrše inspekcijski nadzor i
- produženja vremena potrebnog za sprovođenje inspekcijskog nadzora.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, dopunski nalog za inspekcijski nadzor se donosi bez pisanih i obrazloženih zahteva budžetskog inspektora u slučaju zamene budžetskog inspektora iz opravdanih razloga, kao što su privremena sprečenost za rad, odsustvo sa rada i druge okolnosti koje sprečavaju budžetskog inspektora u daljem vođenju postupka.

Obaveštenje o inspekcijskom nadzoru

Član 17.

Budžetski inspektor u pisanim oblicima obaveštava nadziranog subjekta o predstojećem inspekcijskom nadzoru, najkasnije tri dana pre početka inspekcijskog nadzora. Obaveštavanje se vrši elektronskim putem, a može se učiniti i u papirnom obliku. Obaveštenje sadrži i podatke o internet stranici na kojoj je dostupna kontrolna lista.

U obaveštenju o inspekcijskom nadzoru mogu se navesti podaci o potrebnim aktivnostima nadziranog subjekta u cilju efikasnog i delotvornog obavljanja inspekcijskog nadzora, kao što su priprema evidencija, dokumentacije, poslovnih knjiga, računovodstvenih iskaza i isprava za stavljanje na uvid budžetskom inspektoru, dostavljanje isprava, akata, informacija i izveštaja putem elektronske pošte ili na drugi način i slično.

Odgovorna lica nadziranog subjekta dužna su da obezbede pripremu potrebne dokumentacije radi što delotvornijeg i bržeg obavljanja inspekcijskog nadzora.

Ako nije u mogućnosti da izvrši inspekcijski nadzor u vreme određeno u obaveštenju, budžetski inspektor o tome blagovremeno obaveštava nadziranog subjekta.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, obaveštenje se ne dostavlja nadziranom subjektu kada se vrši inspekcijski nadzor:

1) po zahtevu sudova, javnih tužilaštava, ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove i organa u sektoru bezbednosti;

2) u kome predmet inspekcijskog nadzora ima oznaku određenog stepena tajnosti

i

3) za koji je u nalogu za inspekcijski nadzor navedeno da će inspekcijski nadzor otpočeti bez prethodnog obaveštavanja nadziranog subjekta.

Prva radnja u postupku inspekcijskog nadzora

Član 18.

Inspekcijski nadzor počinje kad budžetski inspektor uruči nadziranom subjektu, odnosno prisutnom licu nalog za inspekcijski nadzor. Budžetski inspektor je dužan da tom prilikom pokaže službenu legitimaciju, izloži predmet inspekcijskog nadzora i predovi okvirni vremenski plan inspekcijskog nadzora.

Sprovođenje inspekcijskog nadzora

Član 19.

Inspekcijski nadzor se vrši u poslovnim prostorijama nadziranog subjekta, neposrednim uvidom u poslovnu i drugu dokumentaciju i u prostorijama budžetske inspekcije.

Inspekcijski nadzor podrazumeva pregled i proveru računovodstvenih, finansijskih i ostalih poslovnih dokumenata, pregled poslovnih prostorija, zgrada, predmeta, robe i drugih stvari, u skladu sa svrhom inspekcijskog nadzora.

Ministar finansija utvrđuje metodologiju rada budžetske inspekcije.

Odgovorno lice nadziranog subjekta dužno je da budžetskom inspektoru omogući nesmetano sprovođenje inspekcijskog nadzora.

Odgovorno lice nadziranog subjekta dužno je da obezbedi adekvatan radni prostor za rad budžetskog inspektora i da na zahtev budžetskog inspektora odredi jedno ili više službenih lica, odnosno odgovornih lica u pravnom licu, koja će učestvovati u inspekcijskim radnjama na utvrđivanju činjenica i u tu svrhu budžetskom inspektoru obezrediti neophodna akta, evidencije i drugu dokumentaciju.

Odgovorno lice nadziranog subjekta i službena lica, odnosno odgovorna lica u pravnom licu, dužni su da postupaju po zahtevima budžetskog inspektora, da mu blagovremeno obezbede potpune i tačne podatke, sa pisanim obrazloženjem u slučaju nemogućnosti postupanja po tom zahtevu, te da na traženje inspektora pruže usmeno, odnosno pisano izjašnjenje o činjenicama i dokazima koji su izneseni, odnosno utvrđeni u postupku inspekcijskog nadzora.

Ukoliko lica iz stava 6. ovog člana ne postupe po nalogu budžetskog inspektora, inspektor je dužan da protiv ovih lica podnese zahtev za pokretanje

prekršajnog postupka nadležnom sudu. Sumnja koja proistekne zbog uskraćivanja informacija, odnosno nedostavljanja dokaza i dokumentacije od strane nadziranog subjekta koji je, u skladu sa ovim zakonom, dužan da ih dostavi budžetskoj inspekciji, može u postupku utvrđivanja činjeničnog stanja biti na njegovu štetu.

Zaključak o otklanjanju nedostataka

Član 20.

Ako se u postupku inspekcijskog nadzora utvrdi da knjigovodstvene i druge evidencije i obračuni nisu potpuni, uredni, ažurni i tačni ili nisu sačinjeni u formi propisanoj zakonom i drugim propisima, usled čega nije moguće obaviti potpuni inspekcijski nadzor, budžetski inspektor će zaključkom naložiti da se nedostaci otklonite.

Zaključkom iz stava 1. ovog člana, određuje se rok za njegovo izvršenje koji ne može biti duži od 30 dana od dana dostavljanja zaključka.

Zaključak se donosi u pisanoj formi i protiv istog nije dozvoljena žalba.

Nadzirani subjekat dužan je da postupi po zaključku i da o tome pisanim putem obavesti budžetskog inspektora, koji nakon dobijenog obaveštenja o izvršenju zaključka, odnosno isteka roka za postupanje po zaključku, nastavlja započeti inspekcijski nadzor.

Rok za završetak inspekcijskog nadzora određen nalogom za inspekcijski nadzor produžava se za vreme za koje je izdat zaključak, bez obaveze izdavanja dopunskog naloga. Ukoliko nadzirani subjekat ne postupi po zaključku, budžetski inspektor će protiv odgovornog lica nadziranog subjekta podneti zahtev za pokretanje prekršajnog postupka pred nadležnim sudom.

Zapisnik o inspekcijskom nadzoru

Član 21.

Budžetski inspektor sačinjava zapisnik o inspekcijskom nadzoru, u koji se unose sve radnje preduzete u postupku inspekcijskog nadzora i utvrđeno činjenično stanje.

Zapisnik o inspekcijskom nadzoru budžetske inspekcije sadrži:

- 1) pravni osnov;
- 2) radnje preduzete u postupku inspekcijskog nadzora;
- 3) utvrđeno činjenično stanje sa opisom utvrđenih nezakonitosti;
- 4) dokaze na osnovu kojih su utvrđene nezakonitosti;
- 5) podatke u vezi sa donošenjem i izvršenjem zaključka iz člana 20. ovog zakona;
- 6) mere kojima se nalaže uplata, odnosno povraćaj sredstava u budžet i
- 7) rokove za postupanje po naloženim merama.

Kontrolna lista čini sastavni deo zapisnika, osim u slučajevima kada se vrši inspekcijski nadzor iz člana 17. stav 5. ovog zakona.

Zapisnik o inspekcijskom nadzoru dostavlja se odgovornom licu nadziranog subjekta u roku od osam dana od dana završetka inspekcijskog nadzora. Izuzetno, zapisnik o izvršenom inspekcijskom nadzoru može se dostaviti i sudovima, javnim tužilaštvarima, organima državne uprave i posebnim organizacijama na njihov obrazloženi pisani zahtev a za potrebe vođenja sudskeih i upravnih postupaka iz njihove nadležnosti.

Član 22.

Ukoliko se inspekcijskim nadzorom utvrdi da su sredstva korišćena nenamenski ili nezakonito, zapisnikom će se izreći mera za otklanjanje nezakonitosti i naložiti vraćanje sredstava u budžet.

Ukoliko se inspekcijskim nadzorom utvrdi da sredstva, za koje je posebnim propisom utvrđena obaveza uplate u budžet, nisu uplaćena ili su uplaćena u manjem iznosu od propisanog, zapisnikom će se izreći mera za otklanjanje nezakonitosti i naložiti uplata sredstava u budžet.

Nadzirani subjekat je u obavezi da u roku od pet dana po isteku roka za postupanje po naloženim merama o tome obavesti budžetskog inspektora i da dostavi dokaze o izvršenju naloženih mera.

Primedbe na zapisnik

Član 23.

Odgovorno lice nadziranog subjekta može uložiti primedbe na zapisnik u pisanom obliku u roku od 15 dana od dana prijema zapisnika o inspekcijskom nadzoru.

Ukoliko odgovorno lice nadziranog subjekta stavi primedbe koje ne sadrže nove činjenice i dokaze zbog kojih bi trebalo izmeniti činjenično stanje koje je utvrđeno u zapisniku ili dati drukčije pravne i druge ocene, budžetski inspektor koji je izvršio inspekcijski nadzor obavezan je da u roku od 15 dana od dana prijema primedbi dostavi pisani odgovor na primedbe odgovornom licu nadziranog subjekta, sa navodima zašto stavljene primedbe nisu prihvачene.

Ukoliko odgovorno lice nadziranog subjekta ne stavi primedbe na zapisnik u roku iz stava 1. ovog člana ili su primedbe stavljene a nisu prihvачene, postupak inspekcijskog nadzora se smatra okončanim.

U slučaju postojanja opravdanih razloga koji budžetskog inspektora sprečavaju da postupi u roku iz stava 2. ovog člana, kao što su godišnji odmor, bolovanje, potreba da se budžetski inspektor hitno angažuje na drugom predmetu i dr, rok počinje da teče od dana prestanka tih razloga.

Dopunski zapisnik o inspekcijskom nadzoru

Član 24.

Ukoliko odgovorno lice nadziranog subjekta uloži primedbe koje sadrže nove činjenice i materijalne dokaze zbog kojih bi trebalo izmeniti činjenično stanje koje je utvrđeno u zapisniku ili dati drukčije pravne i druge ocene, budžetski inspektor će sastaviti dopunski zapisnik u roku od 20 dana od dana prijema primedbi koje su u celosti ili delimično prihvачene.

U slučaju postojanja opravdanih razloga koji budžetskog inspektora sprečavaju da postupi u roku iz stava 1. ovog člana, kao što su godišnji odmor, bolovanje, potreba da se budžetski inspektor hitno angažuje na drugom predmetu i dr, rok počinje da teče od dana prestanka tih razloga.

Ukoliko su delimično prihvачene primedbe koje je odgovorno lice nadziranog subjekta stavilo, budžetski inspektor je obavezan da u dopunskom zapisniku obrazloži i deo primedbi koje nisu prihvачene.

Postupajući po primedbama na zapisnik i sačinjavanjem dopunskog zapisnika, budžetski inspektor može da izmeni predloženu ili naloženu, odnosno izrečenu meru ili da odustane od nje.

Dostavljanjem dopunskog zapisnika odgovornom licu nadziranog subjekta, postupak inspekcijskog nadzora se smatra okončanim, a na dopunski zapisnik ne mogu se stavljati primedbe.

Izveštaj o izvršenom inspekcijskom nadzoru

Član 25.

Budžetski inspektor je dužan da sastavi izveštaj o izvršenom inspekcijskom nadzoru po okončanju postupka inspekcijskog nadzora, koji se dostavlja ministru finansija.

Izveštaj iz stava 1. ovog člana dostavlja se i:

- 1) direktnom korisniku budžetskih sredstava – u slučaju utvrđenih nezakonitosti kod nadziranog subjekta koji je indirektni korisnik budžetskih sredstava;
- 2) skupštini autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave – u slučaju utvrđenih nezakonitosti kod nadziranog subjekta čiji je osnivač autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave;
- 3) resornom ministarstvu i nadzornom, odnosno upravnom odboru nadziranog subjekta – u slučaju utvrđenih nezakonitosti kod nadziranih subjekata: javnih preduzeća osnovanih od strane Republike Srbije, jedinice lokalne samouprave ili autonomne pokrajine; pravnih lica osnovanih od strane tih javnih preduzeća; pravnih lica nad kojima Republika Srbija ima direktnu ili indirektnu kontrolu nad više od 50% kapitala ili više od 50% glasova u upravnom odboru, kao i nad drugim pravnim licima u kojima javna sredstva čine više od 50% ukupnog prihoda.

Evidencija budžetskog inspektora

Član 26.

Budžetski inspektor je dužan da vodi evidenciju o sprovedenim inspekcijskim nadzorima i da prati postupanje nadziranog subjekta po naloženim merama, u cilju vođenja sveobuhvatne evidencije na nivou budžetske inspekcije.

Evidencija iz stava 1. ovog člana sadrži podatke o nadziranom subjektu, predmetu i periodu obuhvaćenim inspekcijskim nadzorom, utvrđenim nezakonitostima, kao i o naloženim merama.

Ministar finansija metodologijom rada budžetske inspekcije, bliže uređuje način vođenja i sadržaj evidencije budžetskog inspektora o sprovedenim inspekcijskim nadzorima.

Rešenje i izvršenje rešenja

Član 27.

Ukoliko nadzirani subjekat ne postupi po naloženim merama u roku koji je određen zapisnikom, budžetski inspektor će doneti rešenje kojim se nalaže povraćaj i/ili uplata sredstava u budžet, u roku od 30 dana od dana isteka roka za dostavljanje dokaza o postupanju po naloženoj meri.

Rešenje iz stava 1. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor. Tužba kojom je pokrenut upravni spor ne zadržava izvršenje rešenja.

Ukoliko nadzirani subjekat ne izvrši obavezu iz rešenja u ostavljenom roku, sprovodi se izvršenje rešenja u postupku prinudne naplate.

Izvršavanje naloga za prinudnu naplatu dostavljenih od Narodne banke Srbije koji se odnose na nadzirane subjekte, u okviru sistema konsolidovanog računa trezora, sprovodi Uprava za trezor, u skladu sa zakonom.

Postupak prinudne naplate nad nadziranim subjektima koji nisu uključeni u konsolidovani račun trezora sprovodi Narodna banka Srbije, uz učešće Državnog pravobranilaštva, odnosno pravobranilaštva autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Ministar finansija bliže uređuje postupak prinudne naplate iz st. 3-5. ovog člana.

Druge mere i radnje na koje je budžetski inspektor ovlašćen

Član 28.

Ako u postupku inspekcijskog nadzora utvrdi radnje i nezakonitosti za koje postoje osnovi sumnje o učinjenom krivičnom delu ili privrednom prestupu, budžetski inspektor podnosi krivičnu prijavu, odnosno prijavu za privredni prestup nadležnom javnom tužilaštву ili obaveštenje sa dokazima da postoje osnovi sumnje o učinjenom krivičnom delu, odnosno privrednom prestupu.

Ako u postupku inspekcijskog nadzora utvrdi radnje i nezakonitosti koje su prema zakonu ili drugom propisu kažnjive kao prekršaj, budžetski inspektor podnosi zahtev za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom sudu.

VI. GODIŠNJI IZVEŠTAJ O RADU BUDŽETSKE INSPEKCIJE

Član 29.

Na osnovu izveštaja budžetskih inspektora iz člana 25. ovog zakona i evidencija o inspekcijskom nadzoru koji se vode po odredbama ovog zakona i zakona kojim se uređuje inspekcijski nadzor, sastavlja se godišnji izveštaj o radu budžetske inspekcije.

Godišnji izveštaj o radu budžetske inspekcije sadrži:

- oblasti inspekcijskog nadzora;
- predmet inspekcijskog nadzora;
- period koji je obuhvaćen inspekcijskim nadzorom;
- vreme koje je potrebno za obavljanje inspekcijskog nadzora;
- rezultate inspekcijskog nadzora – utvrđene nezakonitosti;
- broj budžetskih inspektora koji su obavili inspekcijski nadzor;
- broj i vrstu inspekcijskih nadzora;
- nivo usklađenosti poslovanja i postupanja nadziranih subjekata sa zakonom i drugim propisom, koji se meri pomoću kontrolnih listi;
- ostvarenje plana i valjanost planiranja inspekcijskog nadzora, naročito o odnosu redovnih i vanrednih inspekcijskih nadzora, broju redovnih inspekcijskih nadzora koji nisu izvršeni i razlozima za to, kao i o broju dopunskih naloga za inspekcijski nadzor;
- materijalne, tehničke i kadrovske resurse koje je budžetska inspekcija koristila u vršenju inspekcijskog nadzora i merama preduzetim u cilju delotvorne upotrebe resursa budžetske inspekcije i rezultatima preduzetih mera;
- podatke o pridržavanju rokova propisanih za postupanje budžetske inspekcije;
- podatke o zakonitosti upravnih akata donetih u inspekcijskom nadzoru (broj pokrenutih upravnih sporova i njihov ishod);

- podatke o programima stručnog usavršavanja koji su pohađali budžetski inspektor, odnosno službenici ovlašćeni za vršenje inspekcijskog nadzora (oblast stručnog usavršavanja i tematske celine programa obuke, kao i broj učesnika u svakoj tematskoj celini, a ako je po završetku programa vršena provera znanja učesnika i podaci o ostvarenom uspehu) i

- podatke od sudova i javnih tužilaštava po zahtevima za pokretanje prekršajnog postupka, prijavama za privredni prestup i krivičnim prijavama koje je podnela budžetska inspekcija.

Ministar finansija dostavlja godišnji izveštaj o radu budžetske inspekcije Vladi, koja ga podnosi Narodnoj skupštini do 31. marta tekuće godine za prethodnu budžetsku godinu.

VII. ODNOS SA DRUGIM ZAKONIMA

Član 30.

Ako ovim zakonom nije drukčije propisano, postupak inspekcijskog nadzora budžetske inspekcije se sprovodi po načelima i u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak, odnosno u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Član 31.

Novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 150.000 dinara kazniće se odgovorno lice nadziranog subjekta:

- 1) ako postupi suprotno odredbama člana 19. st. 4. i 5. ovog zakona;
- 2) ako budžetskom inspektoru u određenom roku ne dostavi tražene podatke ili mu dostavi nepotpune ili netačne podatke (član 19. stav 6);
- 3) ako ne postupi po zaključku iz člana 20. ovog zakona.

Novčanom kaznom u iznosu od 100.000 do 150.000 dinara kazniće se odgovorno lice nadziranog subjekta ukoliko, u celosti ili delimično, ne postupi po rešenju iz člana 27. ovog zakona.

Član 32.

Prekršajni postupak za koji budžetska inspekcija podnosi zahtev za pokretanje prekršajnog postupka u skladu sa ovim i drugim zakonom, ne može se ni pokrenuti ni voditi ako protekne pet godina od dana kada je prekršaj učinjen.

Na pitanja zastarelosti pokretanja i vođenja prekršajnog postupka iz stava 1. ovog člana, prekid zastarelosti, zastarelost izvršenja kazne i druga pitanja koja nisu uređena ovim zakonom, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju prekršaji.

IX. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Započeti postupci

Član 33.

Postupci inspekcijskog nadzora započeti pre dana početka primene ovog zakona okončaće se po odredbama propisa po kojima su započeti.

Ako nakon dana početka primene ovog zakona rešenje budžetskog inspektora bude poništeno ili ukinuto, dalji postupak sprovodi se prema odredbama ovog zakona.

Donošenje podzakonskih propisa**Član 34.**

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona biće doneti do dana početka primene ovog zakona.

Prestanak važenja odredaba drugih zakona i propisa**Član 35.**

Danom početka primene ovog zakona prestaju da važe odredbe čl. 84-91. i člana 103. stav 1. tač. 7) i 8) Zakona o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-ispravka, 108/13, 142/14, 68/15, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19 i 149/20) i Uredba o radu, ovlašćenjima i obeležjima budžetske inspekcije („Službeni glasnik RS”, broj 93/17).

Stupanje na snagu i početak primene**Član 36.**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjuje se od 1. januara 2023. godine.

Ministarstvo nadležno za poslove finansija će od autonomne pokrajine i jedinica lokalne samouprave preuzeti zaposlena lica koja su raspoređena na radnim mestima budžetskih inspektora i ispunjavaju uslove iz člana 8. ovog zakona, kao i prava, obaveze, predmete, opremu, sredstva za rad i arhivu koji su u vezi sa obavljanjem poslova budžetske inspekcije, u roku od 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Lica iz stava 2. ovog člana raspoređuju se na radna mesta budžetskih inspektora u skladu sa dotadašnjim vrednovanjem, vremenu provedenom na radu i iskustvu na poslovima budžetskog inspektora.

Na položaj lica iz stava 2. ovog člana koja odbiju preuzimanje ili ne ispunjavaju uslove za preuzimanje iz člana 8. ovog zakona, primenjivaće se odredbe zakona o zaposlenima u autonomnoj pokrajini i jedinicama lokalne samouprave.

Ministarstvo nadležno za poslove finansija uskladiće pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u roku od 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Autonomna pokrajina i jedinice lokalne samouprave dužne su da usklade svoje pravilnike o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u roku od 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.